ZAKON
O LOKALNOJ SAMOUPRAVI

("Sl. glasnik RS", br. 129/2007, 83/2014 - dr. zakon, 101/2016 - dr. zakon, 47/2018 i 111/2021 - dr. zakon)

I OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Ovim zakonom uređuju se jedinice lokalne samouprave, kriterijumi za njihovo osnivanje, nadležnosti, organi, nadzor nad njihovim aktima i radom, zaštita lokalne samouprave i druga pitanja od značaja za ostvarivanje prava i dužnosti jedinica lokalne samouprave.

Član 2

Lokalna samouprava je pravo građana da neposredno i preko slobodno izabranih predstavnika upravljaju javnim poslovima od neposrednog, zajedničkog i opšteg interesa za lokalno stanovništvo, kao i pravo i obaveza organa lokalne samouprave da, u skladu sa zakonom, planiraju, uređuju i upravljaju javnim poslovima koji su u njihovoj nadležnosti i od interesa za lokalno stanovništvo.

Član 3

Lokalna samouprava ostvaruje se u opštini, gradu i gradu Beogradu (u daljem tekstu: jedinica lokalne samouprave).

Strani državljani mogu imati pojedina prava u ostvarivanju lokalne samouprave pod uslovima i na način utvrđen zakonom.

Građani koji imaju biračko pravo i prebivalište na teritoriji jedinice lokalne samouprave, upravljaju poslovima lokalne samouprave, u skladu s Ustavom, zakonom i statutom jedinice lokalne samouprave.

Član 4

Republika Srbija može zakonom poveriti jedinicama lokalne samouprave pojedina pitanja iz svoje nadležnosti.

Autonomna pokrajina može odlukom poveriti jedinicama lokalne samouprave pojedina pitanja iz svoje nadležnosti.

Za vršenje poverenih nadležnosti sredstva obezbeđuje Republika Srbija ili autonomna pokrajina, zavisno od toga ko je poverio nadležnosti.

Član 5

U vršenju svoje nadležnosti, jedinica lokalne samouprave donosi propise samostalno, u skladu sa svojim pravima i dužnostima utvrđenim Ustavom, zakonom, drugim propisom i statutom.

Prava i obaveze jedinica lokalne samouprave u vršenju poverenih nadležnosti i ovlašćenja Republike Srbije i autonomnih pokrajina u nadzoru nad vršenjem poverenih nadležnosti uređuju se zakonom.

Član 6

Jedinica lokalne samouprave odgovorna je za kvalitetno i efikasno vršenje svojih i poverenih nadležnosti.

U vršenju svoje nadležnosti jedinica lokalne samouprave može biti ograničena samo u slučajevima i pod uslovima utvrđenim zakonom, u skladu s Ustavom.

Član 7

Jedinica lokalne samouprave za ostvarivanje svojih prava i dužnosti i za zadovoljavanje potreba lokalnog stanovništva može osnovati preduzeća, ustanove i druge organizacije koje vrše javnu službu, u skladu sa zakonom i statutom.

Jedinica lokalne samouprave može ugovorom, na načelima konkurencije i javnosti, poveriti pravnom ili fizičkom licu obavljanje poslova iz stava 1. ovog člana.

Član 8

Radi zadovoljavanja opštih, zajedničkih i svakodnevnih potreba stanovništva na određenom području, jedinice lokalne samouprave mogu da obrazuju mesne zajednice ili druge oblike mesne samouprave, u skladu sa zakonom i statutom.

Član 9

Odnosi državnih organa i organa teritorijalne autonomije sa organima jedinice lokalne samouprave zasnivaju se na pravima i obavezama koji su utvrđeni Ustavom i zakonom.

Član 10

Lokalna samouprava uživa pravnu zaštitu u skladu s Ustavom i zakonom.

Član 11

Najviši pravni akt jedinice lokalne samouprave je statut.

Statutom se uređuju naročito: prava i dužnosti jedinice lokalne samouprave i način njihovog ostvarivanja, broj odbornika skupštine jedinice lokalne samouprave, organizacija i rad organa i službi, određivanje organa ovlašćenog za pokretanje postupaka pred Ustavnim, odnosno Upravnim sudom, način upravljanja građana poslovima iz nadležnosti jedinice lokalne samouprave, uslovi za ostvarivanje oblika neposredne samouprave, sprovođenje obaveznog postupka javne rasprave prilikom pripreme statuta, budžeta (u delu planiranja investicija), strateških planova razvoja, utvrđivanja stope izvornih prihoda, prostornih i urbanističkih planova, kao i drugih opštih akata na osnovu predloga kvalifikovanog broja građana ili zahteva jedne trećine odbornika, osnivanje, način izbora organa i rad mesne zajednice i drugih oblika mesne samouprave, službena upotreba jezika i pisama nacionalnih manjina, u skladu sa zakonom i druga pitanja od značaja za jedinicu lokalne samouprave.

Član 12

Jedinica lokalne samouprave ima svojstvo pravnog lica.

Član 13

Jedinice lokalne samouprave sarađuju i udružuju se radi ostvarivanja zajedničkih ciljeva, planova i programa razvoja, kao i drugih potreba od zajedničkog interesa i radi njihovog ostvarivanja mogu udruživati sredstva i obrazovati zajedničke organe, preduzeća, ustanove i druge organizacije i službe, u skladu sa zakonom i statutom.

Jedinice lokalne samouprave mogu sarađivati sa jedinicama lokalne samouprave drugih država, u okviru spoljne politike Republike Srbije, uz poštovanje teritorijalnog jedinstva i pravnog poretka Republike Srbije, u skladu s Ustavom i zakonom.

Odluku o uspostavljanju saradnje, odnosno zaključenju sporazuma o saradnji sa jedinicom lokalne samouprave druge države, donosi skupština jedinice lokalne samouprave, uz saglasnost Vlade.

Jedinice lokalne samouprave mogu osnivati svoja udruženja, u skladu s Ustavom i zakonom.

Organi jedinica lokalne samouprave mogu sarađivati sa udruženjima, humanitarnim organizacijama i drugim organizacijama, u interesu jedinice lokalne samouprave i stanovnika sa svog područja.

Jedinica lokalne samouprave, u okviru svojih nadležnosti preko svojih organa, prati proces evropskih integracija Republike Srbije i razvija za to potrebne administrativne kapacitete, u skladu sa zakonom i utvrđenom politikom Republike Srbije.

Član 14

Jedinica lokalne samouprave može imati svoje simbole i praznik, u skladu sa zakonom i statutom.

Član 15

Finansiranje lokalne samouprave, kao i uslovi i postupak pod kojima se jedinice lokalne samouprave mogu zaduživati, uređuju se zakonom.

Jedinica lokalne samouprave ima svoju imovinu.

Imovinom jedinice lokalne samouprave samostalno upravljaju organi jedinice lokalne samouprave, u skladu sa zakonom.

II JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE

1. Osnivanje i teritorija jedinice lokalne samouprave

Član 16

Teritorija i sedište jedinice lokalne samouprave određuje se zakonom.

Osnivanju, ukidanju i promeni teritorije jedinice lokalne samouprave prethodi savetodavni referendum na teritoriji te jedinice lokalne samouprave.

Član 17

Teritoriju jedinice lokalne samouprave čini područje jednog ili više naseljenih mesta, odnosno katastarskih opština koje ulaze u njen sastav.

Teritorija za koju se osniva jedinica lokalne samouprave predstavlja prirodnu i geografsku celinu, ekonomski povezan prostor, koji poseduje razvijenu i izgrađenu komunikaciju među naseljenim mestima, sa sedištem kao gravitacionim centrom.

2. Pravni status jedinice lokalne samouprave

2.1. Opština

Član 18

Opština je osnovna teritorijalna jedinica u kojoj se ostvaruje lokalna samouprava, koja je sposobna da preko svojih organa samostalno vrši sva prava i dužnosti iz svoje nadležnosti i koja ima najmanje 10.000 stanovnika.

Opštine koje su obrazovane do prestanka važenja Zakona o teritorijalnoj organizaciji Republike Srbije ("Službeni glasnik RS", br. 47/91, 79/92, 82/92 - ispr., 47/94 i 49/99 - dr. zakon), mogu imati manje od 10.000 stanovnika.

Izuzetno, kada postoje posebni ekonomski, geografski ili istorijski razlozi, može se osnovati nova opština koja ima manje od 10.000 stanovnika.

Član 19

Opština statutom i drugim opštim aktom bliže uređuje način, uslove i oblike vršenja prava i dužnosti iz svoje nadležnosti.

2.1.1. Nadležnost opštine

Član 20

Opština, preko svojih organa, u skladu s Ustavom i zakonom:

1. donosi svoj statut, budžet i završni račun, prostorni i urbanistički plan i program razvoja opštine, kao i strateške planove i programe lokalnog ekonomskog razvoja;

2. uređuje i obezbeđuje obavljanje i razvoj komunalnih delatnosti, lokalni prevoz, korišćenje građevinskog zemljišta i poslovnog prostora;

3. stara se o izgradnji, rekonstrukciji, održavanju i korišćenju lokalnih puteva i ulica i drugih javnih objekata od opštinskog značaja;

4. stara se o zadovoljavanju potreba građana u oblasti prosvete (predškolsko vaspitanje i obrazovanje i osnovno i srednje obrazovanje i vaspitanje), naučnoistraživačke i inovacione delatnosti, kulture, zdravstvene i socijalne zaštite, dečije zaštite, sporta i fizičke kulture;

5. obezbeđuje ostvarivanje posebnih potreba osoba sa invaliditetom i zaštitu prava osetljivih grupa;

6. stara se o razvoju i unapređenju turizma, zanatstva, ugostiteljstva i trgovine;

7. donosi i realizuje programe za podsticanje lokalnog ekonomskog razvoja, preduzima aktivnosti za održavanje postojećih i privlačenje novih investicija i unapređuje opšte uslove poslovanja;

8. stara se o zaštiti životne sredine, zaštiti od elementarnih i drugih nepogoda, zaštiti kulturnih dobara od značaja za opštinu;

9. stara se o zaštiti, unapređenju i korišćenju poljoprivrednog zemljišta i sprovodi politiku ruralnog razvoja;

10. stara se o ostvarivanju, zaštiti i unapređenju ljudskih i manjinskih prava, rodnoj ravnopravnosti, kao i o javnom informisanju u opštini;

11. obrazuje i uređuje organizaciju i rad organa, organizacija i službi za potrebe opštine, organizuje službu pravne pomoći građanima i uređuje organizaciju i rad mirovnih veća;

12. utvrđuje simbole opštine i njihovu upotrebu;

13. upravlja opštinskom imovinom i utvrđuje stope izvornih prihoda, kao i visinu lokalnih taksi;

14. propisuje prekršaje za povrede opštinskih propisa;

15. obavlja i druge poslove od lokalnog značaja određene zakonom (npr. u oblastima odbrane, zaštite i spasavanja, zaštite od požara, omladinske politike, zoohigijene i dr.), kao i poslove od neposrednog interesa za građane, u skladu sa Ustavom, zakonom i statutom.

Jedinstveni popis poslova, koji su u skladu sa ovim zakonom u nadležnosti opština, obezbeđuje ministarstvo nadležno za lokalnu samoupravu na osnovu podataka dobijenih od opština i organa državne uprave.

2.1.2. Poveravanje javnih ovlašćenja

Član 21

Pojedini poslovi državne uprave zakonom se mogu poveriti svim ili pojedinim opštinama, u interesu efikasnijeg i racionalnijeg ostvarivanja prava i obaveza građana i zadovoljavanja njihovih potreba od neposrednog interesa za život i rad.

Sredstva za obavljanje poverenih poslova obezbeđuju se u budžetu Republike Srbije u skladu sa vrstom i obimom poslova.

Član 22

Opština obavlja kao poverene poslove pojedine poslove inspekcijskog nadzora iz oblasti, prosvete, zdravstva, zaštite životne sredine, rudarstva, prometa robe i usluga, poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva i druge inspekcijske poslove u skladu sa zakonom.

2.2. Grad

Član 23

Grad je jedinica lokalne samouprave utvrđena zakonom, koja predstavlja ekonomski, administrativni, geografski i kulturni centar šireg područja i ima više od 100.000 stanovnika.

Izuzetno, kada postoje posebni ekonomski, geografski ili istorijski razlozi, može se utvrditi da je grad i teritorijalna jedinica koja ima manje od 100.000 stanovnika.

Teritorija za koju se obrazuje grad, predstavlja prirodnu geografsku celinu, ekonomski povezan prostor koji poseduje izgrađenu komunikaciju među naseljenim mestima sa sedištem grada kao gravitacionim centrom.

Odredbe ovog zakona koje se odnose na opštinu primenjuju se i na grad, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Član 24

Grad vrši nadležnosti opštine, kao i druge nadležnosti i poslove državne uprave, koji su mu zakonom povereni.

Grad, u skladu sa zakonom, obrazuje komunalnu policiju, obezbeđuje i organizuje vršenje poslova komunalne policije.

Član 25

Statutom grada može se predvideti da se na teritoriji grada obrazuju dve ili više gradskih opština. Statutom grada se uređuju poslovi iz nadležnosti grada koje vrše gradske opštine.

2.3. Grad Beograd

Član 26

Položaj grada Beograda uređuje se posebnim zakonom.

3. Organi jedinica lokalne samouprave

3.1. Opština

Član 27

Organi opštine su: skupština opštine, predsednik opštine, opštinsko veće i opštinska uprava.

3.1.1. Skupština opštine

Član 28

Skupština opštine je najviši organ opštine koji vrši osnovne funkcije lokalne vlasti, utvrđene Ustavom, zakonom i statutom.

Skupštinu opštine čine odbornici, koje biraju građani na neposrednim izborima, tajnim glasanjem, u skladu sa zakonom i statutom opštine.

Skupština opštine se smatra konstituisanom izborom predsednika skupštine i postavljenjem sekretara skupštine.

Član 29

Broj odbornika u skupštini opštine utvrđuje se statutom opštine, s tim što ne može biti manji od 19, ni veći od 75.

Član 30

Odbornik ne može biti zaposleni u opštinskoj upravi i lice koje imenuje, odnosno postavlja skupština opštine.

Ako zaposleni u opštinskoj upravi bude izabran za odbornika, prava i obaveze po osnovu rada miruju mu dok traje njegov odborнički mandat.

Danom potvrđivanja odborničkog mandata licima koje je imenovala, odnosno postavila skupština jedinice lokalne samouprave, prestaje funkcija na koju su imenovani, odnosno postavljeni.

Propisi kojima se uređuje sprečavanje sukoba interesa pri vršenju javnih funkcija, ne isključuju primenu odredaba ovog zakona o poslovima koji su određeni kao nespojivi sa funkcijom odbornika skupštine opštine.

Član 31

Odbornici se biraju na četiri godine.

Odbornik ima pravo na zaštitu mandata, uključujući i sudsku zaštitu, koja se ostvaruje shodnom primenom zakona kojim se uređuje zaštita izbornog prava u izbornom postupku.

Odbornik ima pravo da bude redovno obaveštavan o pitanjima od značaja za obavljanje odborničke dužnosti, kao i da na lični zahtev od organa i službi opštine dobije podatke koji su mu potrebni za rad.

Za blagovremeno dostavljanje obaveštenja, traženih podataka, spisa i uputstava odgovoran je sekretar skupštine opštine, a načelnik opštinske uprave, odnosno uprave za pojedine oblasti - kada se obaveštenje, traženi podatak, spis i uputstvo odnose na delokrug i rad opštinske uprave.

Član 32

Skupština opštine, u skladu sa zakonom:

1) donosi statut opštine i poslovnik skupštine;

2) donosi budžet i završni račun opštine;

3) utvrđuje stope izvornih prihoda opštine, kao i način i merila za određivanje visine lokalnih taksi i naknada;

4) donosi program razvoja opštine i pojedinih delatnosti;

5) donosi prostorni i urbanistički plan opštine i programe uređivanja građevinskog zemljišta;

6) donosi propise i druge opšte akte;

6a) bira i razrešava lokalnog ombudsmana;

7) raspisuje opštinski referendum i referendum na delu teritorije opštine, izjašnjava se o predlozima sadržanim u građanskoj inicijativi i utvrđuje predlog odluke o samodoprinosu;

8) osniva službe, javna preduzeća, ustanove i organizacije, utvrđene statutom opštine i vrši nadzor nad njihovim radom;

9) imenuje i razrešava upravni i nadzorni odbor, imenuje i razrešava direktore javnih preduzeća, ustanova, organizacija i službi, čiji je osnivač i daje saglasnost na njihove statute, u skladu sa zakonom;

10) bira i razrešava predsednika skupštine i zamenika predsednika skupštine;

11) postavlja i razrešava sekretara skupštine;

12) bira i razrešava predsednika opštine i, na predlog predsednika opštine, bira zamenika predsednika opštine i članove opštinskog veća;

13) utvrđuje opštinske takse i druge lokalne prihode koji opštini pripadaju po zakonu;

14) utvrđuje naknadu za uređivanje građevinskog zemljišta;

15) donosi akt o javnom zaduživanju opštine, u skladu sa zakonom kojim se uređuje javni dug;

16) propisuje radno vreme ugostiteljskih, trgovinskih i zanatskih objekata;

17) daje mišljenje o republičkom, pokrajinskom i regionalnom prostornom planu;

18) daje mišljenje o zakonima kojima se uređuju pitanja od interesa za lokalnu samoupravu;

19) daje saglasnost na upotrebu imena, grba i drugog obeležja opštine;

20) obavlja i druge poslove utvrđene zakonom i statutom.

Član 33

Skupština opštine odlučuje ako sednici prisustvuje većina od ukupnog broja odbornika.

Odluke se donose većinom glasova prisutnih odbornika, ukoliko zakonom ili statutom nije drukčije određeno.

O donošenju statuta, budžeta, prostornih i urbanističkih planova odlučuje se većinom glasova od ukupnog broja odbornika.

Član 34

Sednicu skupštine opštine saziva predsednik skupštine, po potrebi, a najmanje jednom u tri meseca.

Predsednik skupštine je dužan da sednicu zakaže na zahtev predsednika opštine, opštinskog veća ili jedne trećine odbornika, u roku od sedam dana od dana podnošenja zahteva, tako da dan održavanja sednice bude najkasnije u roku od 15 dana od dana podnošenja zahteva.

U situacijama koje opravdavaju hitnost u sazivanju sednice skupštine, predsednik skupštine može zakazati sednicu u roku koji nije kraći od 24 časa od prijema zahteva.

Zahtev za sazivanje sednice iz stava 3. ovog člana mora da sadrži razloge koji opravdavaju hitnost sazivanja, kao i obrazloženje posledica koje bi nastupile njenim nesazivanjem.

Minimalan rok za sazivanje sednice skupštine, iz stava 3. ovog člana, ne odnosi se na sazivanje sednice skupštine u uslovima proglašene vanredne situacije.

Ako predsednik skupštine ne zakaže sednicu u roku iz stava 2. ovog člana, sednicu može zakazati podnosilac zahteva, a predsedava odbornik koga odredi podnosilac zahteva.

Predsednik skupštine može odložiti sednicu koju je sazvao samo u slučaju kada ne postoji kvorum potreban za rad, a u drugim slučajevima o odlaganju sednice odlučuje skupština.

Član 35

Sednice skupštine opštine su javne.

Skupština opštine može odlučiti da sednica skupštine ne bude javna iz razloga bezbednosti i drugih razloga utvrđenih zakonom.

Član 36

Skupština opštine osniva stalna ili povremena radna tela za razmatranje pitanja iz njene nadležnosti.

Radna tela daju mišljenje na predloge propisa i odluka koje donosi skupština opštine i obavljaju druge poslove utvrđene statutom opštine.

Broj radnih tela, izbor, prava i dužnosti predsednika i članova radnih tela utvrđuju se poslovnikom o radu skupštine opštine.

Radno telo može organizovati javno slušanje o predlozima propisa i odluka o kojima odlučuje skupština.

Član 37

Odbornik ne može biti pozvan na krivičnu odgovornost, pritvoren ili kažnjen zbog iznetog mišljenja ili davanja glasa na sednici skupštine i radnih tela.

Član 38

Skupština opštine ima predsednika skupštine.

Predsednik skupštine organizuje rad skupštine opštine, saziva i predsedava njenim sednicama i obavlja druge poslove utvrđene zakonom i statutom opštine.

Predsednik skupštine, na predlog najmanje 1/3 odbornika, bira se iz reda odbornika, na vreme od četiri godine, tajnim glasanjem, većinom glasova od ukupnog broja odbornika skupštine opštine.

Predsednik skupštine može biti razrešen i pre isteka vremena za koje je izabran, na isti način na koji je biran.

Predsednik skupštine može biti na stalnom radu u opštini.

Član 39

Predsednik skupštine ima zamenika koji ga zamenjuje u slučaju njegove odsutnosti i sprečenosti da obavlja svoju dužnost.

Zamenik predsednika skupštine bira se i razrešava na isti način kao i predsednik skupštine.

Ako zameniku predsednika skupštine miruju prava iz radnog odnosa usled izbora na tu funkciju, zamenik predsednika skupštine može biti na stalnom radu u opštini.

Član 40

Skupština opštine ima sekretara koji se stara o obavljanju stručnih poslova u vezi sa sazivanjem i održavanjem sednica skupštine i njenih radnih tela i rukovodi administrativnim poslovima vezanim za njihov rad.

Sekretar skupštine se postavlja, na predlog predsednika skupštine, na četiri godine i može biti ponovo postavljen.

Za sekretara skupštine opštine može biti postavljeno lice koje ima stečeno visoko obrazovanje iz naučne oblasti pravne nauke na osnovnim akademskim studijama u obimu od najmanje 240 ESPB bodova, master akademskim studijama, specijalističkim akademskim studijama, specijalističkim strukovnim studijama, odnosno na osnovnim studijama u trajanju od najmanje četiri godine ili specijalističkim studijama na fakultetu, sa položenim stručnim ispitom za rad u organima uprave i radnim iskustvom od najmanje tri godine.

Skupština opštine može, na predlog predsednika skupštine, razrešiti sekretara i pre isteka mandata.

Sekretar može imati zamenika koji ga zamenjuje u slučaju njegove odsutnosti.

Zamenik sekretara skupštine opštine postavlja se i razrešava na isti način i pod istim uslovima kao i sekretar.

Član 41

Način pripreme, vođenje i rad sednice skupštine opštine i druga pitanja vezana za rad skupštine uređuju se njenim poslovnikom.

3.1.2. Izvršni organi opštine

Član 42

Izvršni organi opštine su predsednik opštine i opštinsko veće.

Član 43

Predsednika opštine bira skupština opštine, iz reda odbornika, na vreme od četiri godine, tajnim glasanjem, većinom glasova od ukupnog broja odbornika skupštine opštine.

Predsednik opštine ima zamenika koji ga zamenjuje u slučaju njegove odsutnosti i sprečenosti da obavlja svoju dužnost.

Predsednik skupštine opštine predlaže kandidata za predsednika opštine.

Kandidat za predsednika opštine predlaže kandidata za zamenika predsednika opštine iz reda odbornika, koga bira skupština opštine na isti način kao predsednika opštine.

Predsedniku opštine i zameniku predsednika opštine izborom na ove funkcije prestaje mandat odbornika u skupštini opštine.

Predsednik opštine i zamenik predsednika opštine su na stalnom radu u opštini.

Član 44

Predsednik opštine:

1) predstavlja i zastupa opštinu;

2) predlaže način rešavanja pitanja o kojima odlučuje skupština;

3) naredbodavac je za izvršenje budžeta;

4) usmerava i usklađuje rad opštinske uprave;

5) donosi pojedinačne akte za koje je ovlašćen zakonom, statutom ili odlukom skupštine;

6) vrši i druge poslove utvrđene statutom i drugim aktima opštine.

Član 45

Opštinsko veće čine predsednik opštine, zamenik predsednika opštine, kao i članovi opštinskog veća čiji je broj utvrđen statutom opštine i koje bira skupština opštine, na period od četiri godine, tajnim glasanjem, većinom od ukupnog broja odbornika.

Kandidate za članove opštinskog veća predlaže kandidat za predsednika opštine.

Kada odlučuje o izboru predsednika opštine, skupština opštine istovremeno i objedinjeno odlučuje o izboru zamenika predsednika opštine i članova opštinskog veća.

Predsednik opštine je predsednik opštinskog veća.

Zamenik predsednika opštine je član opštinskog veća po funkciji.

Opštinsko veće, čije članove bira skupština opštine na predlog predsednika opštine, može da ima do pet članova za opštine do 15.000 stanovnika, do sedam za opštine do 50.000 stanovnika, do devet za opštine, odnosno gradove do 100.000 stanovnika, odnosno do 11 za gradove preko 100.000 stanovnika, u skladu sa podacima poslednjeg popisa stanovništva.

Članovi opštinskog veća koje bira skupština opštine ne mogu istovremeno biti i odbornici, a mogu biti zaduženi za jedno ili više određenih područja iz nadležnosti opštine.

Odborniku koji bude izabran za člana opštinskog veća prestaje odbornički mandat.

Članovi opštinskog veća mogu biti na stalnom radu u opštini.

Član 46

Opštinsko veće:

1) predlaže statut, budžet i druge odluke i akte koje donosi skupština;

2) neposredno izvršava i stara se o izvršavanju odluka i drugih akata skupštine opštine;

3) donosi odluku o privremenom finansiranju u slučaju da skupština opštine ne donese budžet pre početka fiskalne godine;

4) vrši nadzor nad radom opštinske uprave, poništava ili ukida akte opštinske uprave koji nisu u saglasnosti sa zakonom, statutom i drugim opštim aktom ili odlukom koje donosi skupština opštine;

5) rešava u upravnom postupku u drugom stepenu o pravima i obavezama građana, preduzeća i ustanova i drugih organizacija u upravnim stvarima iz nadležnosti opštine;

5a) prati realizaciju programa poslovanja i vrši koordinaciju rada javnih preduzeća čiji je opština osnivač;

5b) podnosi tromesečni izveštaj o radu javnih preduzeća skupštini opštine, radi daljeg izveštavanja u skladu sa zakonom kojim se uređuje pravni položaj javnih preduzeća;

6) stara se o izvršavanju poverenih nadležnosti iz okvira prava i dužnosti Republike, odnosno autonomne pokrajine;

7) postavlja i razrešava načelnika opštinske uprave, odnosno načelnike uprava za pojedine oblasti;

8) vrši i druge poslove, u skladu sa zakonom.

Član 47

Predsednik opštine predstavlja opštinsko veće, saziva i vodi njegove sednice.

Predsednik opštine je odgovoran za zakonitost rada opštinskog veća.

Predsednik opštine je dužan da obustavi od primene odluku opštinskog veća za koju smatra da nije saglasna zakonu.

Opštinsko veće može da odlučuje ako sednici prisustvuje većina od ukupnog broja njegovih članova.

Opštinsko veće odlučuje većinom glasova prisutnih članova, ako zakonom ili statutom opštine za pojedina pitanja nije predviđena druga većina.

Organizacija, način rada i odlučivanja opštinskog veća, detaljnije se uređuje njegovim poslovnikom, u skladu sa ovim zakonom i statutom.

Član 48

Predsednik opštine i opštinsko veće redovno izveštavaju skupštinu opštine, po sopstvenoj inicijativi ili na njen zahtev, o izvršavanju odluka i drugih akata skupštine opštine.

Član 49

Predsednik opštine može biti razrešen pre isteka vremena na koje je biran, na obrazložen predlog najmanje trećine odbornika, na isti način na koji je izabran.

O predlogu za razrešenje predsednika opštine mora se raspravljati i odlučivati u roku od 15 dana od dana dostavljanja predloga predsedniku skupštine, uz primenu minimalnog roka za sazivanje sednice iz člana 34. st. 2. i 3. ovog zakona.

Ako skupština ne razreši predsednika opštine, odbornici koji su podneli predlog za razrešenje ne mogu ponovo predložiti razrešenje predsednika opštine, pre isteka roka od šest meseci od odbijanja prethodnog predloga.

Član 50

Razrešenjem predsednika opštine prestaje mandat zamenika predsednika opštine i opštinskog veća.

Zamenik predsednika opštine, odnosno član opštinskog veća, mogu biti razrešeni pre isteka vremena na koje su birani, na predlog predsednika opštine ili najmanje jedne trećine odbornika, na isti način na koji su izabrani.

Istovremeno sa predlogom za razrešenje zamenika predsednika opštine ili člana opštinskog veća, predsednik opštine je dužan da skupštini opštine podnese predlog za izbor novog zamenika predsednika opštine ili člana opštinskog veća, koja istovremeno donosi odluku o razrešenju i o izboru.

O podnetoj ostavci predsednika opštine, zamenika predsednika opštine ili člana opštinskog veća, predsednik skupštine opštine obaveštava odbornike na početku prve naredne sednice skupštine opštine.

Predsednik opštine, zamenik predsednika opštine ili član opštinskog veća koji su razrešeni ili su podneli ostavku, ostaju na dužnosti i vrše tekuće poslove, do izbora novog predsednika opštine, zamenika predsednika opštine ili člana opštinskog veća.

Član 51

Prestankom mandata skupštine prestaje mandat izvršnih organa opštine, s tim da oni vrše tekuće poslove iz svoje nadležnosti do stupanja na dužnost novog predsednika opštine i opštinskog veća, odnosno predsednika i članova privremenog organa ako je skupštini mandat prestao zbog raspuštanja skupštine.

3.1.3. Opštinska uprava

Član 52

Opštinska uprava:

1) priprema nacrte propisa i drugih akata koje donosi skupština opštine, predsednik opštine i opštinsko veće;

2) izvršava odluke i druge akte skupštine opštine, predsednika opštine i opštinskog veća;

3) rešava u upravnom postupku u prvom stepenu o pravima i dužnostima građana, preduzeća, ustanova i drugih organizacija u upravnim stvarima iz nadležnosti opštine;

4) obavlja poslove upravnog nadzora nad izvršavanjem propisa i drugih opštih akata skupštine opštine;

5) izvršava zakone i druge propise čije je izvršavanje povereno opštini;

6) obavlja stručne i administrativno-tehničke poslove za potrebe rada skupštine opštine, predsednika opštine i opštinskog veća.

Član 53

Opštinska uprava obrazuje se kao jedinstveni organ, a mogu se obrazovati i opštinske uprave za pojedine oblasti u opštinama sa preko 50.000 stanovnika.

Član 54

Opštinskom upravom, kao jedinstvenim organom, rukovodi načelnik.

Za načelnika opštinske uprave može biti postavljeno lice koje ima stečeno visoko obrazovanje iz naučne oblasti pravne nauke na osnovnim akademskim studijama u obimu od najmanje 240 ESPB bodova, master akademskim studijama, master strukovnim studijama, specijalističkim akademskim studijama, specijalističkim strukovnim studijama, odnosno na osnovnim studijama u trajanju od najmanje četiri godine ili specijalističkim studijama na fakultetu, najmanje pet godina radnog iskustva u struci i položen državni stručni ispit za rad u organima državne uprave.

U opštinskoj upravi obrazovanoj kao jedinstveni organ, za vršenje srodnih poslova, mogu se obrazovati unutrašnje organizacione jedinice.

Član 55

Kad se opštinska uprava organizuje u više uprava, radom uprave rukovodi načelnik.

Za načelnika uprave za pojedine oblasti može biti postavljeno lice koje ima stečeno visoko obrazovanje iz odgovarajuće naučne oblasti u odnosu na delokrug uprave, na osnovnim akademskim studijama u obimu od najmanje 240 ESPB bodova, master akademskim studijama, master strukovnim studijama, specijalističkim akademskim studijama, specijalističkim strukovnim studijama, odnosno na osnovnim studijama u trajanju od najmanje četiri godine ili specijalističkim studijama na fakultetu, najmanje pet godina radnog iskustva u struci i položen državni stručni ispit za rad u organima državne uprave.

U okviru uprave, za vršenje srodnih poslova, mogu se obrazovati unutrašnje organizacione jedinice.

Član 56

Načelnika opštinske uprave, odnosno uprave za pojedine oblasti postavlja opštinsko veće, na osnovu javnog oglasa, na pet godina.

Načelnik opštinske uprave može imati zamenika koji ga zamenjuje u slučaju njegove odsutnosti i sprečenosti da obavlja svoju dužnost.

Zamenik načelnika opštinske uprave se postavlja na isti način i pod istim uslovima kao načelnik.

Rukovodioce organizacionih jedinica u upravi raspoređuje načelnik.

Član 57

Načelnik za svoj rad i rad uprave odgovara opštinskom veću u skladu sa statutom opštine i aktom o organizaciji opštinske uprave.

Član 58

Statutom opštine može se predvideti da se za pojedine oblasti (ekonomski razvoj, urbanizam, primarna zdravstvena zaštita, zaštita životne sredine, poljoprivreda i dr.) postavljaju pomoćnici predsednika opštine.

Pomoćnike predsednika opštine postavlja i razrešava predsednik opštine.

Pomoćnici predsednika opštine pokreću inicijative, predlažu projekte i sačinjavaju mišljenja u vezi sa pitanjima koja su od značaja za razvoj u oblastima za koje su postavljeni i vrše druge poslove po nalogu predsednika opštine.

Pomoćnici predsednika opštine se postavljaju u kabinetu predsednika opštine najduže na period dok traje dužnost predsednika opštine.

U opštini do 15.000 stanovnika može biti postavljen jedan pomoćnik predsednika opštine, u opštini do 50.000 stanovnika najviše dva pomoćnika a u opštini do 100.000 stanovnika najviše tri pomoćnika, u skladu sa podacima poslednjeg popisa stanovništva.

Član 59

Akt o organizaciji opštinske uprave donosi skupština opštine na predlog opštinskog veća.

Akt o unutrašnjem uređenju i sistematizaciji opštinske uprave, službi i organizacija objedinjuje načelnik i dostavlja opštinskom veću na usvajanje.

Član 60

Opštinska uprava u obavljanju upravnog nadzora može:

1) naložiti rešenjem izvršenje mera i radnji u određenom roku;

2) izreći mandatnu kaznu;

3) podneti prijavu nadležnom organu za učinjeno krivično delo ili privredni prestup i podneti zahtev za pokretanje prekršajnog postupka;

4) izdati privremeno naređenje, odnosno zabranu;

5) obavestiti drugi organ, ako postoje razlozi, za preduzimanje mera za koji je taj organ nadležan;

6) preduzeti i druge mere za koje je ovlašćena zakonom, propisom ili opštim aktom.

Ovlašćenja i organizacija za obavljanje poslova iz stava 1. ovog člana, bliže se uređuju odlukom skupštine opštine.

Član 61

U postupku pred opštinskom upravom, u kome se rešava o pravima, obavezama i interesima građana i pravnih lica, primenjuju se propisi o upravnom postupku.

Član 62

Opštinsko veće rešava sukob nadležnosti između opštinske uprave i drugih preduzeća, organizacija i ustanova kad na osnovu odluke skupštine opštine odlučuju o pojedinim pravima građana, pravnih lica ili drugih stranaka, kao i između opštinskih uprava za pojedine oblasti.

Načelnik opštinske uprave, odnosno načelnik uprave za pojedine oblasti rešava sukob nadležnosti između unutrašnjih organizacionih jedinica.

Član 63

Poslove opštinske uprave koji se odnose na ostvarivanje prava, obaveza i interesa građana i pravnih lica mogu obavljati lica koja imaju propisanu školsku spremu, položen stručni ispit za rad u organima državne uprave i odgovarajuće radno iskustvo, u skladu sa zakonom i drugim propisom.

Član 64

O izuzeću načelnika opštinske uprave, odnosno načelnika uprave za pojedine oblasti rešava opštinsko veće.

O izuzeću službenog lica u opštinskoj upravi rešava načelnik.

3.2. Grad

Član 65

Organi grada su: skupština grada, gradonačelnik, gradsko veće i gradska uprava.

Član 66

Organi grada obavljaju poslove predviđene ovim zakonom za organe opštine, kao i druge poslove utvrđene zakonom i statutom grada.

Skupštinu grada sačinjavaju odbornici čiji se broj utvrđuje statutom grada, s tim što njihov broj ne može biti veći od 90.

Odredbe ovog zakona koje se odnose na skupštinu opštine primenjuju se na gradsku skupštinu.

Odredbe ovog zakona koje se odnose na predsednika opštine primenjuju se na gradonačelnika.

Odredbe ovog zakona koje se odnose na opštinsko veće primenjuju se na gradsko veće.

Gradska uprava se obrazuje kao jedinstveni organ ili kao više uprava za pojedine oblasti.

Odredbe ovog zakona o opštinskoj upravi primenjuju se na gradsku upravu.

U gradu do 100.000 stanovnika gradonačelnik može postaviti najviše tri pomoćnika, a gradu sa više od 100.000 stanovnika gradonačelnik može postaviti najviše pet pomoćnika, u skladu sa podacima poslednjeg popisa stanovništva.

III NEPOSREDNO UČEŠĆE GRAĐANA U OSTVARIVANJU LOKALNE SAMOUPRAVE

Član 67

Oblici neposrednog učešća građana u ostvarivanju lokalne samouprave su: građanska inicijativa, zbor građana i referendum.

Oblici neposredne samouprave iz stava 1. ovog člana uređuju se zakonom i statutom.

Član 68

Građani putem građanske inicijative predlažu skupštini jedinice lokalne samouprave donošenje akta kojim će se urediti određeno pitanje iz nadležnosti jedinice lokalne samouprave, promenu statuta ili drugih akata i raspisivanje referenduma u skladu sa zakonom i statutom.

O predlogu iz stava 1. ovog člana, skupština je dužna da održi raspravu i da dostavi obrazložen odgovor građanima u roku od 60 dana od dobijanja predloga.

Broj potpisa građana potreban za pokretanje građanske inicijative iznosi 5% od ukupnog broja građana sa biračkim pravom.

Nadležni organ opštine je dužan da na internet prezentaciji opštine odnosno na drugi primeren način obavesti javnost da je otpočeo rad na pripremi propisa koje donosi skupština.

Radi sprovođenja javne rasprave, predlog građana je potrebno da svojim potpisima podrži najmanje 100 građana sa biračkim pravom na teritoriji opštine.

Prikupljanje potpisa građana za sprovođenje javne rasprave se sprovodi u skladu sa propisima koji uređuju građansku inicijativu.

Nadležni odbor skupštine jedinice lokalne samouprave odlučuje po primljenom predlogu građana o sprovođenju postupka javne rasprave.

Član 69

Zbor građana se saziva za deo teritorije jedinice lokalne samouprave utvrđen statutom.

Zbor građana raspravlja i daje predloge o pitanjima iz nadležnosti organa jedinice lokalne samouprave.

Zbor građana većinom glasova prisutnih usvaja zahteve i predloge i upućuje ih skupštini ili pojedinim organima i službama jedinice lokalne samouprave.

Organi i službe jedinice lokalne samouprave dužni su da u roku od 60 dana od održavanja zbora građana, razmotre zahteve i predloge građana i o njima zauzmu stav, odnosno donesu odgovarajuću odluku ili meru i o tome obaveste građane.

Način sazivanja zbora građana, njegov rad, kao i način utvrđivanja stavova zbora uređuje se statutom i odlukom skupštine opštine.

Član 70*

Skupština jedinice lokalne samouprave može na sopstvenu inicijativu da raspiše referendum o pitanjima iz svoje nadležnosti.

Referendum o pitanju iz svoje nadležnosti skupština jedinice lokalne samouprave dužna je da raspiše na predlog koji podnese najmanje 10% birača od ukupnog biračkog tela u jedinici lokalne samouprave, na način utvrđen zakonom i statutom.

Član 71

Organi i službe jedinice lokalne samouprave dužni su da obaveštavaju javnost o svom radu preko sredstava javnog informisanja i na drugi prikladan način.

Organi i službe jedinice lokalne samouprave dužni su da građanima u ostvarivanju njihovih prava i obaveza daju potrebne podatke, objašnjenja i obaveštenja.

Organi i službe jedinice lokalne samouprave dužni su da svima omoguće podnošenje pritužbi na svoj rad i na nepravilan odnos zaposlenih.

Na podnete pritužbe organi i službe jedinice lokalne samouprave dužni su da odgovore u roku od 30 dana, ako podnosilac pritužbe zahteva odgovor.

IV MESNA SAMOUPRAVA

Član 72

Radi zadovoljavanja potreba i interesa lokalnog stanovništva u selima se osnivaju mesne zajednice i drugi oblici mesne samouprave.

Mesne zajednice i drugi oblici mesne samouprave mogu se obrazovati i u gradskim naseljima (kvart, četvrt, rejon i sl).

Mesna zajednica može se osnivati i za dva ili više sela.

Član 73

Predlog za obrazovanje, odnosno ukidanje mesne zajednice ili drugog oblika mesne samouprave, mogu podneti najmanje 10% birača sa prebivalištem na području na koje se predlog odnosi, najmanje jedna trećina odbornika i opštinsko odnosno, gradsko veće.

Skupština opštine, odnosno skupština grada, odlučuje uz prethodno pribavljeno mišljenje građana, o obrazovanju, području za koje se obrazuje, promeni područja i ukidanju mesnih zajednica i drugih oblika mesne samouprave.

Ova odluka donosi se većinom glasova od ukupnog broja odbornika.

Član 74

Aktom o osnivanju mesne zajednice, u skladu sa statutom opštine, odnosno grada, utvrđuju se poslovi koje vrši mesna zajednica, organi i organizacija rada organa, način odlučivanja kao i postupak izbora saveta i drugih organa mesne samouprave, zaštita prava u toku izbora i druga pitanja od značaja za rad mesne zajednice, odnosno drugog oblika mesne samouprave.

Angažovanje predsednika i članova saveta, kao i članova drugih organa mesne zajednice ne podrazumeva stvaranje dodatnih finansijskih obaveza mesnoj zajednici.

Savet mesne zajednice je osnovni predstavnički organ građana na području mesne samouprave.

Izbori za savet mesne zajednice sprovode se po pravilima neposrednog i tajnog glasanja na osnovu opšteg i jednakog izbornog prava, u skladu sa aktom o osnivanju.

Izbore za savet mesne zajednice raspisuje predsednik skupštine opštine, odnosno grada.

Pravila i postupak za izbor odnosno obrazovanje saveta mesne zajednice na teritoriji grada Beograda utvrđuju se zakonom kojim se uređuje položaj glavnog grada.

Predsednika saveta mesne zajednice bira savet iz reda svojih članova, tajnim glasanjem, većinom glasova od ukupnog broja članova saveta mesne zajednice.

Savet mesne zajednice:

1) donosi statut mesne zajednice;

2) donosi finansijski plan mesne zajednice i programe razvoja mesne zajednice;

3) bira i razrešava predsednika saveta mesne zajednice;

4) predlaže mere za razvoj i unapređenje komunalnih i drugih delatnosti na području mesne zajednice;

5) donosi poslovnik o radu saveta mesne zajednice i druge akte iz nadležnosti mesne zajednice;

6) pokreće inicijativu za donošenje novih ili izmenu postojećih propisa opštine;

7) vrši druge poslove iz nadležnosti mesne zajednice utvrđene statutom opštine, aktom o osnivanju mesne zajednice ili drugim opštinskim propisima.

Član 75

Sredstva za rad mesne zajednice, odnosno drugog oblika mesne samouprave obezbeđuju se iz:

1) sredstava utvrđenih odlukom o budžetu opštine, odnosno grada, uključujući i samodoprinos;

2) donacija;

3) prihoda koje mesna zajednica, odnosno drugi oblik mesne samouprave ostvari svojom aktivnošću.

Mesna zajednica, odnosno drugi oblik mesne samouprave donosi finansijski plan na koji saglasnost daje nadležni organ opštine, odnosno grada, u skladu sa odlukom o budžetu.

Član 76

Mesna zajednica, odnosno drugi oblik mesne samouprave ima svojstvo pravnog lica u okviru prava i dužnosti utvrđenih statutom i odlukom o osnivanju.

Organ određen statutom opštine, odnosno grada pokrenuće postupak za ocenu ustavnosti i zakonitosti opšteg akta mesne zajednice pred Ustavnim sudom, ako smatra da taj akt nije u saglasnosti sa Ustavom ili zakonom.

Organ određen statutom opštine, odnosno grada dužan je da obustavi od izvršenja opšti akt mesne zajednice za koji smatra da nije saglasan Ustavu ili zakonu, rešenjem koje stupa na snagu objavljivanjem u lokalnom službenom glasilu.

Rešenje o obustavi od izvršenja prestaje da važi ako organ određen statutom opštine, odnosno grada u roku od pet dana od objavljivanja rešenja ne pokrene postupak za ocenu ustavnosti i zakonitosti opšteg akta.

Član 76a

Kada organ opštine, odnosno grada, određen statutom opštine, odnosno grada, koji vrši nadzor nad zakonitošću rada i akata mesne zajednice smatra da opšti akt mesne zajednice nije u saglasnosti sa statutom, aktom o osnivanju mesne zajednice ili drugim opštinskim propisom, ukazaće na to savetu mesne zajednice radi preduzimanja odgovarajućih mera.

Ako savet mesne zajednice ne postupi po predlozima organa iz stava 1. ovog člana, organ određen statutom opštine, odnosno grada, poništiće opšti akt mesne zajednice rešenjem koje stupa na snagu objavljivanjem u lokalnom službenom glasilu.

Organ opštine, odnosno grada određen statutom opštine, odnosno grada, koji vrši nadzor nad zakonitošću rada i akata mesne zajednice predlaže predsedniku opštine, odnosno gradonačelniku obustavljanje finansiranja aktivnosti mesne zajednice u kojima se finansijska sredstva ne koriste u skladu sa finansijskim planom mesne zajednice, odlukom o budžetu ili zakonom.

Član 76b

Savet mesne zajednice može se raspustiti ako:

1) savet ne zaseda duže od tri meseca;

2) ne izabere predsednika saveta u roku od mesec dana od dana održavanja izbora za članove saveta mesne zajednice ili od dana njegovog razrešenja, odnosno podnošenja ostavke;

3) ne donese finansijski plan u roku određenom odlukom skupštine opštine, odnosno skupštine grada.

Odluku o raspuštanju saveta mesne zajednice donosi skupština opštine, odnosno skupština grada na predlog nadležnog organa opštine, odnosno grada koji vrši nadzor nad zakonitošću rada i akata mesne zajednice.

Predsednik skupštine opštine, odnosno predsednik skupštine grada, raspisuje izbore za savet mesne zajednice, u roku od 15 dana od stupanja na snagu odluke o raspuštanju saveta mesne zajednice, s tim da od datuma raspisivanja izbora do datuma održavanja izbora ne može proteći više od 45 dana.

Do konstituisanja saveta mesne zajednice, tekuće i neodložne poslove mesne zajednice obavljaće poverenik opštine koga imenuje skupština opštine, odnosno skupština grada, istovremeno sa donošenjem odluke o raspuštanju saveta mesne zajednice.

Član 77

Odlukom skupštine opštine, odnosno skupštine grada može se svim ili pojedinim mesnim zajednicama i drugim oblicima mesne samouprave poveriti vršenje određenih poslova iz nadležnosti opštine odnosno grada, uz obezbeđivanje za to potrebnih sredstava.

Opština, odnosno grad pruža pomoć mesnoj zajednici u obavljanju administrativno-tehničkih i finansijsko-materijalnih poslova.

Za obavljanje određenih poslova iz nadležnosti opštinske uprave, odnosno gradskih uprava, posebno u vezi sa ostvarivanjem prava građana, može se organizovati rad opštinske uprave u mesnim zajednicama.

Poslove iz stava 2. ovog člana, način i mesto njihovog vršenja određuje predsednik opštine na predlog načelnika opštinske uprave, odnosno načelnika gradskih uprava.

V ODNOSI ORGANA REPUBLIKE, TERITORIJALNE AUTONOMIJE I ORGANA JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE

Član 78

Organi Republike, teritorijalne autonomije i organi jedinica lokalne samouprave, radi ostvarivanja svojih prava i dužnosti, međusobno sarađuju u skladu s Ustavom, zakonom i drugim propisom.

Organi Republike i teritorijalne autonomije vrše nadzor nad zakonitošću rada i akata organa jedinice lokalne samouprave, u skladu s Ustavom i zakonom.

Nadležan organ jedinice lokalne samouprave je dužan da organu Republike, odnosno autonomne pokrajine, koji vrši nadzor nad zakonitošću rada i akata jedinice lokalne samouprave, blagovremeno dostavi tražene podatke, spise i isprave.

Za dostavljanje traženih podataka, spisa i isprava odgovoran je predsednik opštine, odnosno sekretar skupštine opštine ako se nadzor vrši nad radom i aktima skupštine opštine.

Član 79

Organi i službe jedinice lokalne samouprave u vršenju svojih nadležnosti:

1) daju organima Republike i teritorijalne autonomije inicijative za uređivanje odnosa od značaja za lokalnu samoupravu i za preduzimanje mera od značaja za rešavanje pitanja iz okvira prava i dužnosti jedinice lokalne samouprave;

2) podnose predstavke i daju predloge u pogledu postupanja organa Republike i teritorijalne autonomije;

3) traže mišljenje od nadležnog organa Republike i teritorijalne autonomije u vezi sa primenom zakona i drugih propisa koji su od neposrednog uticaja na razvoj i ostvarivanje lokalne samouprave i za rad organa jedinice lokalne samouprave;

4) učestvuju, samostalno ili preko svojih asocijacija u pripremi zakona i drugih propisa čija je sadržina od posebnog značaja za ostvarivanje i razvoj lokalne samouprave.

Član 79a

Organi jedinica lokalne samouprave, u postupku rešavanja o pravima, obavezama ili pravnim interesima fizičkog ili pravnog lica, odnosno druge stranke, po službenoj dužnosti, u skladu sa zakonom, vrše uvid, pribavljaju i obrađuju podatke iz evidencija, odnosno registara koje u skladu sa posebnim propisima vode državni organi, organi teritorijalne autonomije, jedinica lokalne samouprave i imaoci javnih ovlašćenja.

Uvid, pribavljanje i obrada podataka iz evidencija, odnosno registara koji se vode u elektronskom obliku u postupku iz stava 1. ovog člana, vrši se putem informacionog sistema koji obezbeđuje sigurnost i zaštitu podataka o ličnosti.

U postupku iz stava 1. ovog člana organi jedinica lokalne samouprave mogu vršiti uvid, pribavljati i obrađivati samo one podatke koji su zakonom ili posebnim propisom utvrđeni kao neophodni za rešavanje o određenom pravu, obavezi ili pravnom interesu stranke.

Član 80

Organi Republike i teritorijalne autonomije, u vršenju svojih nadležnosti:

1) obaveštavaju organe i službe jedinice lokalne samouprave, po sopstvenoj inicijativi ili na njihov zahtev, o merama koje preduzimaju ili nameravaju da preduzmu u izvršavanju zakona i drugih propisa, o zaštiti ustavnosti i zakonitosti, pojavama koje ih narušavaju i o merama za njihovo otklanjanje, o ostvarivanju prava građana na lokalnu samoupravu, kao i o drugim pitanjima od neposrednog interesa za ostvarivanje sistema lokalne samouprave i za rad organa jedinice lokalne samouprave;

2) pružaju stručnu pomoć organima i službama jedinice lokalne samouprave u vezi sa obavljanjem njihovih poslova, a naročito u uvođenju informacionog sistema i informatizaciji poslova koje vrše organi i službe jedinice lokalne samouprave;

3) traže izveštaje, podatke i obaveštenja o obavljanju poslova iz okvira prava i dužnosti jedinice lokalne samouprave, kao i o drugim pitanjima koja su od interesa za ostvarivanje uloge i za rad organa Republike i teritorijalne autonomije u oblasti lokalne samouprave;

4) vrše i druge poslove u skladu sa zakonom i drugim propisima.

Član 81

Vlada je dužna da obustavi od izvršenja opšti akt jedinice lokalne samouprave za koji smatra da nije saglasan Ustavu ili zakonu, rešenjem koje stupa na snagu kad se objavi u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Rešenje o obustavi od izvršenja prestaje da važi ako Vlada u roku od pet dana od objavljivanja rešenja ne pokrene postupak za ocenu ustavnosti i zakonitosti opšteg akta.

Član 82

Nadležno ministarstvo pokrenuće postupak za ocenu ustavnosti i zakonitosti statuta, propisa ili drugog opšteg akta jedinice lokalne samouprave pred Ustavnim sudom, ako smatra da taj akt nije u saglasnosti s Ustavom, zakonom ili drugim republičkim propisom.

Nadležni organ teritorijalne autonomije pokrenuće postupak iz stava 1. ovog člana, ako smatra da akt nije u saglasnosti sa pokrajinskim propisom.

Član 83

Kad ministarstvo nadležno za poslove lokalne samouprave, odnosno nadležni organ teritorijalne autonomije smatra da opšti akt organa jedinice lokalne samouprave nije u saglasnosti sa njenim statutom, ukazaće na to skupštini jedinice lokalne samouprave radi preduzimanja odgovarajućih mera.

Ako skupština jedinice lokalne samouprave ne postupi po predlozima organa iz stava 1. ovog člana, ministarstvo nadležno za poslove lokalne samouprave pokrenuće postupak pred Upravnim sudom i istovremeno će predložiti Vladi da obustavi od izvršenja akt iz stava 1. ovog člana, do odluke Upravnog suda.

Član 84

Ako nađe da pojedinačni akt organa, odnosno službe jedinice lokalne samouprave, protiv koga nije obezbeđena sudska zaštita, nije u saglasnosti sa zakonom ili drugim propisom, odnosno s odlukom ili drugim opštim aktom jedinice lokalne samouprave, ministarstvo nadležno za poslove lokalne samouprave, odnosno nadležni organ teritorijalne autonomije predložiće skupštini jedinice lokalne samouprave da takav akt ukine ili poništi.

Ako skupština ne postupi u roku od mesec dana po predlozima organa iz stava 1. ovog člana, ministarstvo nadležno za poslove lokalne samouprave ukinuće ili poništiti akt iz stava 1. ovog člana.

Član 85

Skupština jedinice lokalne samouprave može se raspustiti ako:

1) skupština ne zaseda duže od tri meseca;

2) ne izabere predsednika opštine i opštinsko veće u roku od mesec dana od dana konstituisanja skupštine jedinice lokalne samouprave ili od dana njihovog razrešenja, odnosno podnošenja ostavke;

3) ne donese statut ili budžet u roku utvrđenom zakonom.

Član 86

Odluku o raspuštanju skupštine jedinice lokalne samouprave donosi Vlada, na predlog ministarstva nadležnog za poslove lokalne samouprave, odnosno nadležnog organa teritorijalne autonomije.

Predsednik Narodne skupštine raspisuje izbore za odbornike u roku od dva meseca od stupanja na snagu odluke o raspuštanju skupštine jedinice lokalne samouprave.

Mandat odbornika izabranih na izborima iz stava 2. ovog člana, traje četiri godine.

Do konstituisanja skupštine i izbora izvršnih organa jedinice lokalne samouprave, tekuće i neodložne poslove iz nadležnosti skupštine i izvršnih organa jedinice lokalne samouprave, obavlja privremeni organ jedinice lokalne samouprave koji čine predsednik i četiri člana.

Privremeni organ jedinice lokalne samouprave obrazuje Vlada.

Vlada donosi posebno rešenje o imenovanju predsednika i članova privremenog organa, vodeći računa o političkom i nacionalnom sastavu raspuštene skupštine jedinice lokalne samouprave.

Član 87

Ako se u jedinici lokalne samouprave ne sprovedu izbori za odbornike ili ako se posle sprovedenih izbora ne konstituiše skupština u skladu sa ovim zakonom u roku od dva meseca od objavljivanja rezultata izbora, Vlada imenuje privremeni organ iz člana 86. stav 4. ovog zakona koji obavlja tekuće i neodložne poslove iz nadležnosti skupštine i izvršnih organa

jedinice lokalne samouprave.

Predsednik Narodne skupštine je dužan da odluku o raspisivanju novih izbora za skupštinu jedinice lokalne samouprave donese u roku od mesec dana, od dana kad je trebalo sprovesti izbore, odnosno konstituisati skupštinu jedinice lokalne samouprave.

Mandat odbornika izabranih na izborima iz stava 2. ovog člana, traje do isteka mandata odbornika skupština jedinica lokalne samouprave izabranih na redovnim izborima.

VI SARADNJA I UDRUŽIVANJE JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE

Član 88

Jedinica lokalne samouprave, njeni organi i službe, kao i preduzeća, ustanove i druge organizacije čiji je osnivač, ostvaruju saradnju i udružuju se sa drugim jedinicama lokalne samouprave i njenim organima i službama u oblastima od zajedničkog interesa i radi njihovog ostvarivanja mogu udruživati sredstva i obrazovati zajedničke organe, preduzeća, ustanove i druge organizacije i ustanove, u skladu sa zakonom i statutom.

Saradnja jedinica lokalne samouprave podrazumeva i ustupanje obavljanja pojedinih poslova iz okvira izvornih nadležnosti drugoj jedinici lokalne samouprave ili preduzeću, ustanovi i drugoj organizaciji čiji je ona osnivač.

Poslovi iz oblasti komunalnih delatnosti zajednički se obavljaju na osnovu sporazuma o saradnji jedinica lokalne samouprave, u skladu sa zakonom koji uređuje komunalne delatnosti.

Član 88a

Sporazumom o saradnji jedinica lokalne samouprave uređuju se: naziv i sedište zajedničkog organa, službe, preduzeća, ustanove ili druge organizacije, vrsta, obim i način obavljanja poslova, način finansiranja, upravljanje i nadzor nad radom, pristupanje sporazumu drugih jedinica lokalne samouprave, postupak istupanja odnosno odustajanja od sporazuma jedinice lokalne samouprave, prava i obaveze zaposlenih kao i druga pitanja od značaja za osnivanje, rad i prestanak rada, u skladu sa zakonom.

Jedinica lokalne samouprave dostavlja ministarstvu nadležnom za lokalnu samoupravu sporazum o saradnji u roku od 30 dana od dana zaključenja sporazuma.

Ministarstvo nadležno za lokalnu samoupravu vodi evidenciju o zaključenim sporazumima o saradnji.

Dve ili više jedinica lokalne samouprave mogu predložiti ministarstvu nadležnom za lokalnu samoupravu zajedničko izvršavanje određenih poverenih poslova, u skladu sa zakonom kojim se uređuje državna uprava i uredbom Vlade kojom se uređuju bliži uslovi i način zajedničkog izvršavanja poverenih poslova.

Član 88b

Jedinice lokalne samouprave mogu ostvarivati saradnju u oblastima od zajedničkog interesa sa jedinicama lokalne samouprave u drugim državama, u okviru utvrđene politike Republike Srbije, uz poštovanje teritorijalnog jedinstva i pravnog poretka Republike Srbije, u skladu s Ustavom i zakonom.

Član 88v

U slučaju osnivanja zajedničkog organa, službe, preduzeća ili druge organizacije koji se osniva na osnovu zaključenog sporazuma o saradnji jedinica lokalne samouprave, njihove rukovodioce postavljaju odnosno imenuju, razrešavaju i o njihovoj odgovornosti i prestanku dužnosti odlučuju nadležni organi jedinice lokalne samouprave, osnivači, u skladu sa zakonom.

Zaposleni svoja prava, obaveze i odgovornosti ostvaruju u jedinici lokalne samouprave u kojoj je sedište zajedničkog organizacionog oblika koji se osniva.

Kad je sporazumom predviđeno da zajednički organ odlučuje o pravima i obavezama građana u upravnom postupku, nadležni organi jedinica lokalne samouprave zadržavaju svoju nadležnost u drugostepenom postupku, u skladu sa zakonom.

Sredstva za finansiranje rada zajedničkog organa obezbeđuju se u budžetima jedinica lokalne samouprave koje su pristupile sporazumu iz stava 1. ovog člana, srazmerno obimu poslova koje za njih zajednički organ obavlja.

Član 88g

U slučaju da je sporazumom o saradnji jedinica lokalne samouprave predviđeno da jedna jedinica lokalne samouprave ustupa određene poslove iz svoje nadležnosti drugoj jedinici lokalne samouprave, te finansira rad organa druge jedinice lokalne samouprave zarad obavljanja određenih ustupljenih poslova za njene potrebe, jedinica lokalne samouprave koja je ustupila poslove obezbeđuje finansiranje rada organa jedinice lokalne samouprave koje te poslove obavlja, srazmerno obimu tih poslova.

Jedinica lokalne samouprave dostavlja izveštaj o obavljanju ustupljenih poslova na zahtev jedinice lokalne samouprave koja joj je ustupila određene poslove, a najmanje jednom u šest meseci.

Kad je sporazumom predviđeno da ustupljeni poslovi obuhvataju odlučivanje o pravima i obavezama građana u upravnom postupku, nadležni organi jedinica lokalne samouprave zadržavaju svoju nadležnost u drugostepenom postupku, u skladu sa zakonom.

Ustupljeni poslovi obavljaju se u ime i za račun jedinice lokalne samouprave koja ih je ustupila i finansira ih, a pred građanima i drugim subjektima odgovorna je jedinica lokalne samouprave koja je ustupila poslove.

Član 88d

Sporazum o saradnji jedinica lokalne samouprave prestaje da važi na zahtev jedne od jedinica lokalne samouprave koji ona pismenim putem uputi drugoj jedinici lokalne samouprave, najkasnije šest meseci pre dana sa kojim sporazum prestaje da važi.

Jedinica lokalne samouprave koja podnosi zahtev iz stava 1. ovog člana o tome obaveštava ministarstvo nadležno za lokalnu samoupravu.

Ako je sporazumu pristupilo više jedinica lokalne samouprave, on prestaje da važi samo u delu koji se odnosi na jedinicu lokalne samouprave koja je podnela zahtev iz stava 1. ovog člana.

Član 89

Radi unapređenja razvoja lokalne samouprave, njene zaštite i ostvarivanja zajedničkih interesa, jedinice lokalne samouprave mogu osnivati svoje asocijacije.

Asocijacije jedinica lokalne samouprave zastupaju interese svog članstva pred državnim organima, a posebno u postupku donošenja zakona i drugih akata od značaja za zaštitu, unapređenje i finansiranje lokalne samouprave, kao i drugih propisa od značaja za ostvarivanje poslova jedinice lokalne samouprave.

Na osnivanje i rad asocijacija jedinica lokalne samouprave primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje osnivanje i rad udruženja.

VII SIMBOLI I NAZIVI DELOVA NASELJENIH MESTA U JEDINICI LOKALNE SAMOUPRAVE

Član 90

Jedinica lokalne samouprave samostalno u skladu sa ovim zakonom utvrđuje svoje simbole (grb i zastavu), i njihovu upotrebu.

Član 91

Simboli jedinice lokalne samouprave mogu se isticati samo uz državne simbole.

U službenim prostorijama organa jedinice lokalne samouprave ističu se samo državni simboli, simboli nacionalnih manjina čiji je jezik na teritoriji jedinice lokalne samouprave u službenoj upotrebi kao i simboli jedinice lokalne samouprave.

Isticanje simbola autonomne pokrajine uz simbole jedinica lokalne samouprave u autonomnoj pokrajini, kao i isticanje simbola autonomne pokrajine u službenim prostorijama organa jedinica lokalne samouprave u autonomnoj pokrajini, vrši se u skladu sa propisom koji je utvrdila autonomna pokrajina.

Član 92

Simboli jedinica lokalne samouprave moraju se međusobno razlikovati.

Sadržina odredbi statuta jedinice lokalne samouprave ili drugih njenih akata o simbolima jedinice lokalne samouprave mora odgovarati istorijskim i stvarnim činjenicama i ovim odredbama se ne smeju vređati opšti i državni interesi, nacionalna i verska osećanja i javni moral.

Član 93

Skupština jedinice lokalne samouprave utvrđuje praznike i odlučuje o nazivima ulica, trgova, gradskih četvrti, zaselaka i drugih delova naseljenih mesta na svojoj teritoriji, kao i o dodeljivanju zvanja "počasni građanin" osobi čiji su rad i dostignuća od posebnog značaja za opštinu uz prethodnu saglasnost ministarstva nadležnog za poslove lokalne samouprave.

Ako je na području jedinice lokalne samouprave jezik nacionalne manjine u službenoj upotrebi, u postupku promene naziva ulica, trgova, gradskih četvrti, zaselaka i drugih delova naseljenih mesta, pribaviće se mišljenje nacionalnog saveta i saveta za međunacionalne odnose.

Član 94

Ako sadržina odredbi predloga statuta jedinice lokalne samouprave ili drugih akata o praznicima i nazivima delova naseljenih mesta ne odgovara istorijskim ili stvarnim činjenicama, ako se njima povređuju opšti i državni interesi, nacionalna i verska osećanja ili vređa javni moral, ministarstvo nadležno za poslove lokalne samouprave odbiće, u roku od 60 dana od dana prijema predloga statuta ili drugog akta, davanje saglasnosti na te odredbe.

Ako se ministarstvo nadležno za poslove lokalne samouprave ne izjasni u roku iz stava 1. ovog člana, smatraće se da je data saglasnost.

VIII ZAŠTITA LOKALNE SAMOUPRAVE

Član 95

Organ određen statutom jedinice lokalne samouprave može da pokrene postupak za ocenu ustavnosti ili zakonitosti zakona i drugog opšteg akta Republike Srbije ili autonomne pokrajine kojim se povređuje pravo na lokalnu samoupravu.

Član 96

Organ određen statutom jedinice lokalne samouprave ima pravo žalbe Ustavnom sudu ako se pojedinačnim aktom ili radnjom državnog organa ili organa jedinice lokalne samouprave onemogućava vršenje nadležnosti jedinice lokalne samouprave.

Član 97

U jedinici lokalne samouprave može se ustanoviti lokalni ombudsman koji je ovlašćen da nezavisno i samostalno kontroliše poštovanje prava građana, utvrđuje povrede učinjene aktima, radnjama ili nečinjenjem organa uprave i javnih službi, ako se radi o povredi propisa i opštih akata jedinice lokalne samouprave.

Dve ili više jedinica lokalne samouprave mogu doneti odluku o ustanovljavanju zajedničkog lokalnog ombudsmana.

Nadležnost i ovlašćenja, način postupanja i izbora i prestanka dužnosti lokalnog ombudsmana uređuje se statutom i drugim opštim aktom.

Član 98

U nacionalno mešovitim jedinicama lokalne samouprave osniva se savet za međunacionalne odnose, kao samostalno radno telo, koje čine predstavnici srpskog naroda i nacionalnih manjina, u skladu sa ovim zakonom i statutom.

Nacionalno mešovitim jedinicama lokalne samouprave, u smislu ovog zakona, smatraju se jedinice lokalne samouprave u kojima pripadnici jedne nacionalne manjine čine više od 5% od ukupnog broja stanovnika ili svih nacionalnih manjina čine više od 10% od ukupnog broja stanovnika prema poslednjem popisu stanovništva u Republici Srbiji.

Predstavnike u savetu za međunacionalne odnose mogu imati pripadnici srpskog naroda i nacionalnih manjina sa više od 1% učešća u ukupnom stanovništvu jedinice lokalne samouprave.

Savet razmatra pitanja ostvarivanja, zaštite i unapređivanja nacionalne ravnopravnosti, u skladu sa zakonom i statutom.

Delokrug, sastav, izbor članova i način rada saveta za međunacionalne odnose uređuje se odlukom skupštine jedinice lokalne samouprave, koja se donosi većinom glasova od ukupnog broja odbornika u skladu sa statutom.

Za člana saveta za međunacionalne odnose ne može biti izabran odbornik u skupštini jedinice lokalne samouprave.

Način predlaganja i izbora članova saveta za međunacionalne odnose treba da obezbedi ravnomernu zastupljenost predstavnika srpskog naroda i nacionalnih manjina, s tim da niti srpski narod, niti jedna nacionalna manjina ne može imati većinu članova saveta.

U slučaju nacionalnih manjina koje imaju svoje izabrane nacionalne savete, predstavnici nacionalnih manjina u savetu se biraju na predlog nacionalnog saveta, a predstavnike srpskog naroda predlaže stalno radno telo skupštine jedinice lokalne samouprave, koje obavlja poslove u vezi sa kadrovskim pitanjima.

Odluke saveta za međunacionalne odnose donose se konsenzusom članova saveta.

Savet o svojim stavovima i predlozima obaveštava skupštinu jedinice lokalne samouprave koja je dužna da se o njima izjasni na prvoj narednoj sednici, a najkasnije u roku od 30 dana. Savet podnosi šestomesečni izveštaj skupštini o svom radu.

Skupština i izvršni organi jedinice lokalne samouprave su dužni da predloge svih odluka koji se tiču nacionalne ravnopravnosti prethodno dostave na mišljenje savetu.

Savet za međunacionalne odnose ima pravo da pred Ustavnim sudom pokrene postupak za ocenu ustavnosti i zakonitosti odluke ili drugog opšteg akta skupštine jedinice lokalne samouprave ako smatra da su njime neposredno povređena prava pripadnika srpskog naroda i nacionalnih manjina predstavljenih u savetu za međunacionalne odnose i pravo da pod istim uslovima pred Upravnim sudom pokrene postupak za ocenu saglasnosti odluke ili drugog opšteg akta skupštine jedinice lokalne samouprave sa statutom.

IX PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 99

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o lokalnoj samoupravi ("Službeni glasnik RS", br. 9/02, 33/04, 135/04 i 62/06 - dr. zakon).

Član 100

Novoizabrana skupština jedinice lokalne samouprave uskladiće svoj statut sa odredbama ovog zakona najkasnije u roku od 90 dana od dana svog konstituisanja.

Član 101

Odredbe ovog zakona o organima jedinica lokalne samouprave primenjivaće se od sprovođenja narednih izbora za odbornike skupština jedinica lokalne samouprave.

Član 102

Poseban zakon o komunalnoj policiji doneće se u roku od godinu dana od stupanja na snagu ovog zakona.

Član 103

Ovaj zakon stupa na snagu danom objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Samostalni članovi Zakona o izmenama i dopunama
Zakona o lokalnoj samoupravi

("Sl. glasnik RS", br. 47/2018)

Član 39

Jedinstveni popis poslova, koji su u skladu sa ovim zakonom u nadležnosti opština, obezbeđuje ministarstvo nadležno za lokalnu samoupravu na osnovu podataka dobijenih od opština i organa državne uprave, u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 40

Odredba člana 2. ovog zakona, koja se odnosi na sprovođenje obaveznog postupka javne rasprave za planiranje investicija u odluci o budžetu primenjuje se počev od pripreme odluke o budžetu za 2019. godinu.

Odredba člana 12. stav 2. ovog zakona, koja se odnosi na broj članova opštinskog odnosno gradskog veća primenjuje se nakon sprovedenih izbora za odbornike skupštine jedinice lokalne samouprave održanih posle stupanja na snagu ovog zakona.

Odredbe čl. 20. i 22. ovog zakona, koje se odnose na postavljenje pomoćnika predsednika opštine, odnosno pomoćnika gradonačelnika, primenjuju se nakon sprovedenih izbora za odbornike skupštine jedinice lokalne samouprave održanih posle stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja zakona kojim se uređuje položaj glavnog grada iz člana 74. stav 6. Zakona (odredbe člana 26. stav 6. ovog zakona) na izbore odnosno obrazovanje saveta mesne zajednice na teritoriji grada Beograda, primenjuju se odredbe Zakona koje su bile na snazi do donošenja ovog zakona.

Poslovi i ovlašćenja, koji su utvrđeni ovim zakonom, ne uvode obavezu dodatnog zapošljavanja i jedinice lokalne samouprave će ih obavljati u skladu sa propisima koji uređuju zapošljavanje u jedinicama lokalne samouprave.

Član 41

Jedinice lokalne samouprave će uskladiti svoje statute i druge opšte akte sa ovim zakonom u roku od devet meseci od stupanja na snagu ovog zakona.

Skupština jedinice lokalne samouprave će dostaviti predlog statuta ministarstvu nadležnom za lokalnu samoupravu radi pribavljanja mišljenja, najkasnije šest meseci od stupanja na snagu ovog zakona.

Mišljenje o usklađenosti statuta sa ovim zakonom, ministarstvo nadležno za lokalnu samoupravu će dati u roku od 30 dana od prijema predloga statuta.

Ukoliko se ministarstvo nadležno za lokalnu samoupravu ne izjasni u roku iz stava 3. ovog člana, smatraće se da je dato pozitivno mišljenje.

Član 42

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".